

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

Vezana knjiga računov – vprašanja in odgovori (3. 6. 2015)

1. Kateri predpisi določajo uporabo vezane knjige računov?

Uporabo vezane knjige računov določa 31. a člen Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP-2). Podrobneje je vsebina, oblika in način potrjevanja vezanih knjig računov določena s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu potrjevanja vezane knjige računov (Uradni list RS, št 2/15).

2. Kateri zavezanci morajo izdajati račune iz vezane knjige računov?

V skladu z 31. a členom ZDavP-2 mora vsak zavezanec za davek, ki na podlagi davčnih in drugih predpisov vodi poslovne knjige in evidence ter izda račun pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih), izdati račun iz posebne vezane knjige računov, ki jo pridobi v prosti prodaji, pred njeno uporabo pa jo potrdi davčni organ.

Računi pri gotovinskem poslovanju so računi, izdani za prodajo blaga in storitev, ki so delno ali v celoti plačani z gotovino. Plačilo z gotovino pomeni plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, druge načine plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, odprt pri ponudniku plačilnih storitev, plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom ter druge podobne načine plačila.

Vezano knjigo računov mora za izdajo računov pri gotovinskem poslovanju uporabiti tudi vsak zavezanec za davek, ko izdaja računov z uporabo računalniškega programa oziroma elektronske naprave ni mogoča zaradi okvare računalniškega programa ali elektronske naprave oziroma zaradi izpada električne energije.

3. Ali so predpisani kakšni kriteriji kdaj mora zavezanec za izdajo računa pri gotovinskem poslovanju uporabiti elektronsko napravo oziroma računalniški program v skladu z 38. členom in kdaj vezano knjigo računov?

Zavezanec se lahko sam odloči ali bo za izdajo računa pri gotovinskem poslovanju uporabil elektronsko napravo oziroma računalniški program v skladu z 38. členom ali bo uporabil vezano knjigo računov.

4. Kateri so računi pri gotovinskem poslovanju?

Računi pri gotovinskem poslovanju so računi, izdani za prodajo blaga in storitev, ki so delno ali v celoti plačani z gotovino. Plačilo z gotovino pomeni plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, druge načine plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, odprt pri ponudniku plačilnih storitev, plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom ter druge podobne načine plačila.

5. Ali moram izdati račun iz vezane knjige računov, če mi kupec računa ne plača z gotovino?

Ne. Račun iz vezane knjige računov je potrebno izdati le v primeru izdaje računov, ki so delno ali v celoti plačani z gotovino. Plačila z gotovino so plačila z bankovci in

kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom ter drugimi podobnimi načini plačila.

6. Ali je treba izdati račune iz vezane knjige računov tudi za dobave, za katere je sicer po DDV zakonodaji določena izjema od obveznosti izdajanja računov?

Za dobave, za katere je po 143. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost določena izjema od obveznosti izdajanja računov, ni treba izdati računa iz vezane knjige računov.

Tako se obveznost izdajanja računov ne nanaša na kmete, ki so oproščeni obračunavanja DDV po drugem odstavku 94. člena ZDDV-1, kadar opravljajo dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev neposredno končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca.

Obveznost izdajanja računov se tudi ne nanaša na prodajo vozovnic, kart in žetonov v potniškem prometu (vlak, avtobus, žičnice); znamk, kolekov, vrednotnic in obrazcev v poštnem prometu; vplačil za udeležbo v igrah na srečo, če se te izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo; periodičnega tiska; na prodajo iz avtomatov; na prodajo kartic s kodo za polnjenje predplačniških sistemov mobilnih operaterjev iz bankomatov, GSM-omrežja ter interneta; na prodajo žetonov iz menjalnih avtomatov in promet storitev na teletočkah.

7. Ali je potrebno za izdajanje računov iz naslova opravljanja osebnega dopolnilnega dela uporabljati vezane knjige računov?

Za izdajanje računov iz naslova opravljanja osebnega dopolnilnega dela zavezancem ni potrebno izdajati računov iz vezane knjige računov, ker gre za zavezance za katere ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc v skladu s prvim in drugim odstavkom 31. člena ZDavP-2.

8. Kdaj je potrebno začeti uporabljati vezane knjige računov?

Vezane knjige računov morajo zavezanci uporabljati od vključno 31. 1. 2015 dalje.

9. Kako dolgo je potrebno hraniti vezano knjigo računov?

Zavezanec mora v vezani knjigi računov hraniti vse izvirne podatke in vse poznejše spremembe izvornih podatkov, če je do takšnih sprememb prišlo, 10 let od dneva izdaje zadnjega računa iz vezane knjige računov.

10. Do kdaj se lahko uporabljajo navadni (nepotrjeni) obrazci paragonskih blokov?

Obstoječe (nepotrjene) obrazce paragonskih blokov lahko zavezanci uporabljajo do vključno 30. 1. 2015.

11. Kakšna je vsebina in oblika vezane knjige računov?

Vezana knjiga računov je sestavljena iz platnic in knjižnega bloka v velikosti 210 x 148 mm (format A5) in vsebuje 3 x 50 samokopirnih listov oziroma 50 setov obrazcev računov. Prva dva lista v setu sta na levem robu perforirana, tretji je brez perforacije. Tretji list v setu po izdaji računa ostane vezan v knjigi. Knjižni blok lahko poleg obrazcev računov, v spodnjem ločenem delu, vsebuje tudi druge podatke. Vezana knjiga računov, ki vsebuje tudi druge podatke, je lahko v velikosti največ 210 x 297 mm (format A4) in mora v zvezi z obrazci računov izpolnjevati zahteve iz pravilnika.

Vsaka vezana knjiga računov ima enkratno serijsko številko. Serijska številka vezane knjige računov je odtisnjena v spodnjem desnem kotu na vsakem obrazcu računa v knjižnem bloku. Serijska številka vezane knjige računov je sestavljena iz identifikacijske oznake izdajatelja in zaporedne številke vezane knjige računov. Identifikacijska oznaka izdajatelja in zaporedna številka knjige računov sta med seboj ločeni z vezajem. Serijska številka vezane knjige računov se ne sme ponoviti.

Identifikacijska oznaka izdajatelja vezane knjige računov je sestavljena iz niza štirih znakov. Posamezni znak v nizu je lahko številka ali črka. Zaporedna številka vezane knjige računov je sedemmestna številka in pomeni zaporedno številko posamezne izdane vezane knjige računov.

Na vsakem listu v knjižnem bloku je v levem spodnjem kotu odtisnjena zaporedna številka posameznega obrazca računa (posameznega seta obrazca računa), in sicer od 01 do 50. Izvirnik in dve kopiji obrazca imajo enako zaporedno številko.

V spodnjem delu obrazcev so lahko odtisnjeni podatki o izdajatelju vezane knjige računov. Podatki morajo biti navedeni tako, da je serijska številka vezane knjige računov jasno razvidna.

Obrazec računov v vezani knjigi računov vsebuje prazno polje v zgornjem desnem kotu in prazno polje za vpis drugih podatkov v spodnjem delu obrazca za vpis podatkov, ki niso obvezni podatki na računu v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost. Navedeno pomeni, da mora zavezanec za davek zagotoviti, da so na izdanem računu navedeni tudi podatki, določeni z drugimi predpisi, ki urejajo obvezne sestavine računa. Zavezanec za davek, ki je oproščen obračunavanja DDV po 94. členu ZDDV-1, torej mali davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV, na računu ne sme izkazati DDV (ne izpolni polja stopnja DDV, znesek DDV in vrednost z DDV).

Na platnicah vezane knjige računov je odtisnjeno besedilo »Vezana knjiga računov«. Na platnicah vezane knjige računov je odtisnjeno tudi naslednje besedilo s prostorom za vpis podatkov:

- »Blok št.: _____«;
- »Leto: _____«;
- »Od _____ do _____«.

Na platnicah so lahko odtisnjeni tudi podatki o izdajatelju vezane knjige računov in drugi podatki, ki jih vsebuje vezana knjiga računov v skladu s četrnim odstavkom 3. člena pravilnika.

Obrazci računov v vezani knjigi računov so tiskani v enobarvnem tisku. Prvi list v setu (original) je v modro zeleni barvi (barva 3135 U po barvni lestvici Pantone), drugi in tretji list v setu (kopije) sta v sivo rjavi barvi (barva 437 U po barvni lestvici Pantone).

[Vzorec obrazca računa iz vezane knjige računov](#)

12. Kje in kdaj bo možno nabaviti vezano knjigo računov?

Vezane knjige računov bodo na razpolago v knjigarnah, predvidoma zadnji teden januarja 2015.

13. Kdaj mora zavezanec potrditi vezano knjigo računov pri finančni upravi?

Zavezanec za davek mora vezano knjigo računov pri finančni upravi potrditi pred prvo izdajo računa iz vezane knjige računov.

14. Na kakšen način zavezanec potrdi vezano knjigo računov pri finančni upravi?

Zavezanci za davek, za katere je predpisano vlaganje davčnih obračunov, napovedi in drugih vlog oziroma obrazcev elektronsko, preko portala eDavki, morajo vezano knjigo računov potrditi elektronsko preko portala eDavki z vpisom serijske številke vezane knjige računov.

Ostali zavezanci za davek vezano knjigo računov predložijo v potrditev tudi osebno na finančnem uradu. Če posredujejo podpisano vlogo po pošti na pristojni finančni urad, bodo potrdilo prejeli naknadno prek navadne pošte. Datum potrditve vezane knjige računov bo v tem primeru datum, ko bo pristojni finančni urad prejel vlogo.

15. Ali lahko izdajam račune pri gotovinskem poslovanju s pomočjo programskega paketa Word oziroma Excel?

Ne. V tem primeru je potrebno izdati račun iz vezane knjige računov ali uporabiti računalniški program oziroma elektronsko napravo v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih). Word oziroma Excel (brez dodatnega programiranja) ne omogočata izdajo računa v skladu z 38. členom ZDavP-2. V primeru, da je Wordu oziroma Excelu narejena aplikacija, ki omogoča vodenje revizijske sledi o izdanih računih v skladu z 38. členom ZDavP-2 pa je za izdajo računov možno uporabiti tudi Word ali Excel.

16. Določenega imam pooblaščenca za poslovanje preko eDavkov, ki ima splošno pooblastilo za poslovanje s FURS. Ali bo to pooblastilo zajemalo tudi potrjevanje vezanih knjig računov?

Da. Splošno pooblastilo na eDavkih bo zajemalo tudi potrjevanje vezanih knjig računov.

17. Kakšne so sankcije, če računa ne izdam iz vezane knjige računov?

V primeru izdaje računa v nasprotju s prvim odstavkom 31. a člena ali nezagotovitve hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb izvornih podatkov v vezani knjigi računov, če je do takšnih sprememb prišlo (četrti odstavek 31. a člena ZDavP-2), se globo od 3.000 do 10.000 evrov sankcionira za prekršek posameznik, z globo od 20.000 do 70.000 evrov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 50.000 do 150.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se za prekršek kaznuje z globo od 70.000 do 250.000 evrov.

Z globo od 1.500 do 4.000 evrov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Z globo od 2.000 do 6.000 evrov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se odgovorna oseba pravne osebe za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo 4.000 do 10.000 evrov.

18. Kdo je lahko izdajatelj oziroma založnik vezane knjige računov?

Ponudba vezanih knjig računov je prepuščena delovanju trga, izdajatelj vezanih knjig računov pa je lahko vsakdo, ki se za to odloči in od finančne uprave predhodno pridobi identifikacijsko oznako za namene izdaje vezanih knjig računov, ter zagotovi, da bo

vsebina in oblika vezane knjige računov, ki jo bo ponudil na trgu, skladna z zahtevami 31. a člena ZDavP-2 in Pravilnika o vsebini, obliki in načinu potrjevanja vezane knjige računov. Prav tako morajo izdajatelji pred izdajo nove serije vezanih knjig računov finančni upravi posredovati podatke o serijskih številkah vezanih knjig, ki jih nameravajo izdati.

19. Kako lahko postanem izdajatelj oziroma založnik vezanih knjig računov?

Izdajatelj vezane knjige računov mora pred prvo izdajo vezane knjige računov od finančne uprave pridobiti identifikacijsko oznako izdajatelja. Zahtevek za izdajo identifikacijske oznake predloži izdajatelj pri pristojnem finančnem uradu. Vlogo za izdajo identifikacijske številke izdajatelj posreduje v papirnati obliki ali jo vloži kot lasten dokument preko portala eDavki.

Zahtevku za izdajo identifikacijske oznake izdajatelj predloži vzorec obrazca računa iz vezane knjige računov, ki jo namerava izdati.

Izdajatelj vezane knjige računov mora pred izdajo nove serije vezanih knjig računov pristojnemu finančnemu uradu sporočiti podatke o serijskih številkah vezanih knjig računov, ki jih namerava izdati, ter predvideni datum izdaje. Podatke o serijskih številkah posreduje v obliki od – do. Podatke izdajatelj posreduje v papirnati obliki ali jih vloži v obliki lastnega dokumenta preko portala eDavki.

[Zahtevek za izdajo identifikacijske oznake izdajatelja vezane knjige računov](#)

[Podatki o serijskih številkah vezanih knjig računov, ki se nameravajo izdati](#)

20. Ali pri izdajanju računov lahko še naprej uporabljam »stare« paragonske bloke, če računi niso plačani z gotovino, ampak bom prejel plačilo na TRR?

DA, za račune, ki ne bodo plačani z gotovino, ne velja obveznost izdaje iz vezane knjige računov. Pri tem pa poudarjamo, da plačilo z gotovino pomeni plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, druge načine plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, odprt pri ponudniku plačilnih storitev, kot tudi plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom ter druge podobne načine plačila. Iz knjige vezanih računov je treba izdati račun tudi v primeru, če je račun samo delno plačan z gotovino.

21. Pretežno izdajam račune, ki so plačani z gotovino, včasih pa izdam račun tudi za plačilo na TTR. Pri izdaji računov za gotovinsko poslovanje bom moral izdajati račune iz vezane knjige računov. Zanima me, če lahko izdam račun iz vezane knjige računov tudi v primeru, ko bo račun plačan na TRR, ali moram za izdajo računa, ki bo plačan na TRR imeti ločen »star« paragonski blok?

Tudi račun, ki bo plačan na TRR, lahko zavezanec izda iz vezane knjige računov.

22. Ali račune, ki bodo plačani neposredno na TRR, lahko izdajam preko programov Word oziroma Excel?

Da. Za izdajo računov, ki ne bodo plačani z gotovino, je možno še vedno uporabljati programe Word oziroma Excel. Pri tem poudarjamo, da plačilo z gotovino pomeni plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, druge načine plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, odprt pri ponudniku plačilnih storitev, kot tudi plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom ter druge podobne načine plačila. Šteje se, da je račun plačan z gotovino, če je v celoti ali delno plačan z gotovino.

23. Ali mora društvo za prejeta plačila v okviru opravljanja nepridobitne dejavnost (npr. za prejete članarine) izdati račun iz vezane knjige računov?

Društvo mora za poslovne dogodke v okviru nepridobitne dejavnosti izdajati (oz. prejemati) ustrezne knjigovodske listine, na podlagi katerih bo dogodke ustrezno evidentiralo v poslovne knjige. Konkretno mora za prejeto članarino društvo izdati ustrezno knjigovodsko listino, na podlagi katere bo v poslovne knjige evidentiralo (nepridobitne) prihodke. Ni pa potrebno društvu za prejeto članarino izdati računa iz vezane knjige računov (lahko pa ga), saj v primeru prejete članarine ne gre za opravljen promet blaga ali storitve. Če je prejeto plačilo, formalno imenovano članarina, po vsebini plačilo za prejeto blago ali storitev, predstavlja pridobitne prihodke društva, zanj pa je potrebno izdati račun iz vezane knjige računov.

24. Ali moramo vstopnice za kino predstave izdajati iz vezane knjige računov?

Pri prodaji vstopnic, ki bodo plačane z gotovino, je treba uporabiti izključno predpisano vezano knjigo računov, druga možnost pa je, da se vstopnice oziroma računi za vstopnice izdajajo preko računalniških programov oziroma elektronskih naprav, ki so v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih).

25. Kaj naj naredim s starimi paragonskimi bloki? Ali jih lahko po 31. januarju še uporabljam ali bodo neveljavni?

Od 31. 1. 2015 dalje lahko zavezanci izdajajo račune pri gotovinskem poslovanju le iz vezanih knjig računov ali preko računalniških programov oziroma elektronskih naprav v skladu z 38. členom Zakona o davčnem postopku (z revizijsko sledjo o izdanih računih). Stare paragonske bloke lahko uporabite za izdajo računov, ki ne bodo plačani z gotovino.

26. Vezano knjigo računov mora za izdajo računov pri gotovinskem poslovanju uporabiti tudi vsak zavezanec za davek, ko izdaja računov z uporabo računalniških programov oziroma elektronskih naprav ni mogoča zaradi okvare računalniškega programa ali elektronske naprave oziroma zaradi izpada električne energije. Ali to pomeni, da mora vsak zavezanec, ki izdaja račune pri gotovinskem poslovanju imeti za rezervo vsaj eno vezano knjigo računov?

Da. V nasprotnem primeru ob morebitni okvari oziroma nedelovanju elektronske naprave ne more izdajati računov, ki bodo plačani z gotovino.

27. Pri izdaji računa iz vezane knjige računa se zmotim oziroma bo kupec v zadnjem trenutku odstopil od nakupa. Kaj moram v tem primeru narediti z že deloma izpolnjenim oštevilčenim obrazcem računa?

V takšnem primeru obrazec računa ostane v vezani knjigi računov. Zavezanec ga prečrta in na obrazcu računa na kratko opiše razlog za neizdajo računa ter navede datum in podpis.

28. Kaj naj storim v primeru, če kupcu izdam račun preko Worda, misleč, da ga bo plačal z neposrednim nakazilom na transakcijski račun, vendar se nato oglasi pri meni v pisarni in račun plača z gotovino?

V primeru, ko stranka želi plačati račun, ki ste ga izdali v Wordu, z gotovino in ne z nakazilom na vaš transakcijski račun, ste dolžni izdati račun iz vezane knjige računov. S predhodno izdanim računom v Wordu pa ravnate skladno s temeljnimi računovodskimi predpisi (razveljavitev knjižbe – storno računa).

29. Zanima nas pravilno ravnanje v primeru, ko prodajalec pri nakupu blaga izda račun iz vezane knjige računov kupcu kot fizični osebi. Naknadno pa kupec želi spremembo računa, ki naj se glasi na pravno osebo (z navedbo podatkov

davčnega zavezanca: ime firme, naslov, ID za DDV, ...). Ali se v teh primerih lahko opravi sprememba na obstoječem – torej prvotnem računu (finančni del računa sicer ostaja nespremenjen), ali pa mora prodajalec izstaviti kupcu dobropis za prvotni račun in nato izdati nov račun iz vezane knjige računov z navedbo podatkov o pravni osebi?

V primeru, da je bil račun izdan fizični osebi, kupec pa naknadno želi spremembo računa, ki naj se glasi na pravno osebo, je treba ravnati skladno s temeljnimi računovodskimi predpisi (razveljavitev knjižbe – storno računa) in izstaviti nov račun z navedbo podatkov o pravni osebi. Sprememba na prvotnem računu ni možna.

30. Ali obveznost izdajanja računov iz vezane knjige računov velja samo za zavezanca za DDV ali tudi za ostale?

Obveznost izdajanja računov iz vezane knjige računov velja za vse zavezanca za davek (ne samo za zavezanca za DDV), ki morajo voditi poslovne knjige in evidence (osebe iz prvega in drugega odstavka 31. člena ZDavP-2), in ki za izdajo računa pri gotovinskem poslovanju ne uporabijo računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih).

31. Ali moram na obrazcu računa, ki ga izdam iz vezane knjige računov vedno izpolniti vse podatke?

Ne. Obrazec računa je univerzalen in je namenjen tako za zavezanca, identificirane za namene DDV, kot za zavezanca, ki niso identificirani za namene DDV. Zavezanca na obrazcu računa izpolnijo različne podatke. Nabor izpolnjenih podatkov je odvisen tega, ali so zavezanca identificirani za namene DDV, ali ne, ali opravljajo obdavčen ali oproščen promet, ali izdajajo račune za opravljen promet zavezancem identificiranim za DDV oziroma zavezancem, ki niso identificirani za namene DDV ali končnim potrošnikom.

Npr. če zavezanec ni identificiran za DDV, na računu ne izpolnjuje polj, ki vsebujejo vrednost DDV oziroma se nanašajo na DDV; če je kupec končni potrošnik, na računu ni potrebno izpolnjevati podatkov v polju *Kupec ali naročnik* ...

V določenih primerih je potrebno na računu navesti tudi klavzulo za DDV.

Za zavezanca, ki potrebujejo dodatne navedbe na računu (poleg obveznih sestavin računa iz Zakona o davku na dodano vrednost) sta predvideni dve prazni polji, kamor se lahko vpišejo ali natisnejo dodatni podatki.

Vezana knjiga računov ne predpisuje vsebine računa. Vsebina računa je predpisana z Zakonom o davku na dodano vrednost in drugimi predpisi. Zavezanec mora zagotoviti, da bo obrazec računa iz vezane knjige računov izpolnil v skladu s predpisi, ki določajo vsebino računa.

32. Račune, ki bodo plačani z gotovino, izdajam iz vezane knjige računov, medtem ko račune, ki bodo plačani neposredno na TRR izdajam preko programa Word oziroma Excel. Ali lahko uporabljam za račune iz vezane knjige eno številčenje za račune iz Worda oziroma Excela pa drugo številčenje?

Da. Za račune iz vezane knjige računov lahko uporabite eno številčenje, za račune izdane iz programa Word pa drugo številčenje.

33. Ali mora društvo za plačilo članarine, ki je plačana v gotovini izdati račun ?

Če gre za članarino, od katere se po določbi 16. člena pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost DDV ne obračunava, ni treba izdati računa. Če pa članarina predstavlja plačilo za dobavo blaga oziroma storitev iz drugega odstavka 42. člena

ZDDV-1 je taka članarina predmet DDV in je treba izdati račun (če je plačano z gotovino iz vezane knjige računov).

Več o članarini z vidika DDV je pojasnjeno tudi na:

http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/oprostitve_ddv/obdavcitev_clanarine_pri_drustvih/.

34. Ali se mora na računu iz vezane knjige računov izpolniti polje kupec ali naročnik, če je to končni potrošnik?

Po DDV zakonodaji se podatek o kupcu ne navede, če račun izda davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, v primeru, da izda poenostavljeni račun (po 83. členu ZDDV-1). Podatka o kupcu tudi ni treba navesti, če račun izda mali davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV.

35. Ali moram na račun iz vezane knjige računov vedno vpisati številko računa (polje Račun št.)? Ali lahko uporabim svoje številčenje računov?

DA. Zagotoviti morate svoje, zaporedno številčenje računov.

36. Ali lahko za izdajo računov, ki bodo plačani neposredno na TRR (ne bodo plačani z gotovino), uporabljamo navadne paragonske bloke?

Da. Pri tem poudarjamo, da plačilo z gotovino pomeni plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, druge načine plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, odprt pri ponudniku plačilnih storitev, kot tudi plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom ter druge podobne načine plačila. Šteje se, da je račun plačan z gotovino, če je v celoti ali delno plačan z gotovino.

37. Izdajam e-račune in račune iz vezane knjige računov. Ali lahko uporabim dve vrsti številčenja, za e-račune svoje in za račune iz vezane knjige računov svoje?

Da. Za račune iz vezane knjige računov lahko uporabite eno številčenje in za e-račune drugo številčenje.

38. Smo podjetje, ki opravlja stalni izven-linijski prevoz (*shuttle* prevoz) z osebnimi - kombi vozili do max. 8 oseb. Prevoze potnikov opravljamo po voznem redu. Potniki prihajajo naključno ter z rezervacijami. Potnikom se tik pred samim prevozom izda vozovnica. Poleg stalnega izven-linijskega *shuttle* prevoza pa na različnih relacijah opravljamo občasne prevoze (le na podlagi vnaprejšnjih rezervacij). Ti prevozi so podobni taksi prevozom, tako da za omenjene storitve potnikom po opravljenem prevozu izdamo račun, mi pa prejmemo gotovino oz. plačilo s kartico. Ali moramo izdajati račune iz vezane knjige računov ali za navedene storitve velja izjema od obveznosti izdajanja računov po 143. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost?

Za prodajo vozovnic v potniškem prometu z osebnim vozilom – kombijem niso izpolnjeni pogoji za izjemo od obveznosti izdajanja računov po drugem odstavku 143. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik). Na podlagi drugega odstavka 143. člena pravilnika je namreč določena izjema od obveznosti izdajanja računov le za prodajo vozovnic v potniškem prometu in sicer za vlak, avtobus in žičnice. Račun pri gotovinskem poslovanju je potrebno izdati iz vezane knjige računov. Druga možnost je, da se račun izda preko računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih).

39. Ali moram za prejeto gotovinsko predplačilo izdati račun iz vezane knjige računov?

Glede izdajanja računov za predplačila je potrebno upoštevati splošna določila ZDDV-1 glede obveznosti izdajanja računov (81. do 84. člen). Če obstaja obveznost izdaje računa za prejeto predplačilo, se takšen račun izda iz vezane knjige računov. Druga možnost je, da se račun izda preko računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo).

40. Ali lahko v vezani knjigi računov pred-natisnem kakšne podatke (npr. podatke o izdajatelju računa, ID za DDV, postavke, številka računa ...)?

Da. Lahko se dogovorite z izdajateljem oziroma založnikom, da vam podatke pred-natisne. Pri tem je pomembno, da oblike in vsebine obrazca računa, ki je predpisana s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu potrjevanja vezane knjige računov, ne spreminjate. Nova vsebina se lahko dodaja, pri čemer pa se ničesar kar je predpisano, ne sme odvezovati ali spreminjati.

41. Sem kmet. Obdavčen sem po katastrskem dohodku. Nisem zavezanec za DDV. Ali moram za prodajo vina poslovnemu subjektu izdati račun iz vezane knjige računov?

Če kmet, ki je iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju OKGD) obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku in ni identificiran za DDV, proda vino iz OKGD poslovnemu subjektu, zanj ne velja izjema od obveznosti izdajanja računov po 143. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, torej mora izdati račun, vendar pa mu ni treba izdati računa iz vezane knjige računov.

143. člen Pravilnika o izvajanju ZDDV-1 namreč določa, da se obveznost izdajanja računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena ZDDV-1 ne nanaša na davčne zavezanca iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1, kadar opravljajo dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev neposredno končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca.

V skladu z 31.a členom ZDavP-2 mora vsak zavezanec za davek, ki na podlagi davčnih in drugih predpisov vodi poslovne knjige in evidence ter izda račun pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih), izdati račun iz posebne vezane knjige računov.

ZDavP-2 v 31. členu na splošno določa obveznost dokumentiranja. Kdo konkretno je dolžan dokumentirati pa ne opredeljuje, ampak vsebuje splošno določilo .. »Osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in evidence v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom, drugim zakonom ali računovodskim standardom...«. Praktično napotuje na celotno zakonodajo. Če obstaja zakon, ki za določenega zavezanca predpisuje obvezno vodenje poslovnih knjig in evidenc, je ta zavezanec dolžan uporabiti vezano knjigo računov.

V konkretnem primeru za kmeta, ki je iz OKGD obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku, in ki ni zavezanec za DDV, niti ZDavP-2 niti ZDDV-1 ne predpisujeta vodenja poslovnih knjig in evidenc, ampak drug predpis določa, da jih ne vodijo. Po drugem odstavku 3. člena Pravilnika o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, ne glede na določbe 1. člena tega pravilnika zavezanci, ki opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, za katero se davčna osnova od dohodka ugotavlja na podlagi pavšalne ocene dohodka (katastrskega dohodka ali pavšalne ocene dohodka na panj), za potrebe ugotavljanja dohodka ne vodijo poslovnih knjig in evidenc.

42. Imam več poslovnih enot kjer izdajam račune iz vezane knjige računov. Ali moram vezane knjige računov potrditi po posameznih poslovnih enotah ali lahko potrdim vse vezane knjige le po sedežu podjetja?

Vse vezane knjige potrdite po sedežu podjetja.

43. Vstopnice damo natisniti v tiskarno. Nato jih prodajamo za gotovino. Prodane vstopnice kasneje evidentiramo v računalnik. Ali se takšen način izdaje vstopnic šteje za izdajo računov (oz. vstopnic) preko računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih)?

Ne. Šteje se, da zavezanec izdaja račune preko računalniškega programa oziroma elektronske naprave, če izdaja račune neposredno preko računalnika (blagajne). Računalnik v tem primeru sproti beleži in hrani podatke o izdanih računih in sproti evidentira prejeto gotovino. V konkretnem primeru zavezanec računov (vstopnic) ne izdaja preko računalnika, ampak v računalnik le naknadno vnaša podatke o prodanih vstopnicah. V tem primeru zavezanec za izdajanje računov pri gotovinskem poslovanju ne uporablja elektronske naprave oziroma računalniškega programa v skladu z 38. členom ZDavP-2. Vstopnice mora izdajati iz vezane knjige računov.

44. Naše društvo bo organiziralo prireditve, kjer se bodo prodajale vstopnice na mestu prireditve. Prireditve bo obiskalo približno 10.000 ljudi, kar pomeni ravno tolikšno prodajo vstopnic v roku dveh do treh ur. Vstopnice so vnaprej natisnjene in vsebujejo vse elemente računa. Do sedaj so veljale kot račun, zato se ob prodaji teh vstopnic račun posebej ni izdajal. Zanima nas, ali vstopnica za prireditve, ki ima vse elemente računa, še velja kot račun, ali je treba vsakemu obiskovalcu prireditve poleg vstopnice izdati tudi račun iz vezane knjige računov. Zanima nas tudi, ali se lahko izda en račun za 10.000 izdanih vstopnic.

Društvo mora pri prodaji vstopnic, ki bodo plačane z gotovino, izdati račun iz vezane knjige računov, druga možnost pa je, da se vstopnice oziroma računi za vstopnice izdajajo preko računalniških programov oziroma elektronskih naprav, ki so v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih). Društvo mora izdati račun za opravljeno dobavo (prodajo vstopnic) kupcu oziroma naročniku, zato izdaja enega računa za 10.000 vstopnic, prodanih različnim kupcem oziroma naročnikom, ni možna.

45. Vezana knjiga računov, ki sem jo kupil v knjigarni, je »z napako«. Obrazci računov v njej imajo različne serijske številke. Kaj naj naredim?

Vezano knjigo računov reklamirajte. Če ste vezano knjigo računov že potrdili preko sistema eDavki, se ponovno prijavite v sistem eDavki in brišite serijsko številko vezane knjige računov (v opombe navedite razlog, da ste knjigo reklamirali zaradi neustreznosti). Če ste iz vezane knjige računov že izdali kakšen račun, vezane knjige računov ne reklamirajte, ampak jo hranite pri sebi. V tem primeru serijske številke vezane knjige računov na eDavkih ne brišite – ostati mora potrjena. V skladu s četrtnim odstavkom 31. a člena ZDavP-2 je treba podatke v vezani knjigi hraniti 10 let od dneva izdaje zadnjega računa.

46. Kmet, imetnik dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila, proda kmetijske pridelke gostincu. V skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost je v teh primerih račun dolžan izdati kupec namesto prodajalca. Ali mora imeti kupec za te primere vezano knjigo računov?

Razumemo, da kmet, imetnik dovoljenja, prodaja kmetijske pridelke, za katere ima veljavno dovoljenje za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila, davčnemu zavezancu, identificiranemu za DDV. Glede izdaje računov iz vezane knjige

računov, ki jih izdajajo davčni zavezanec (kupci) ob nabavi blaga/storitev od kmetov, imetnikov dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila, velja, da po določbi sedmega odstavka 166. člena Pravilnika o izvajanju ZDDV-1 račun za opravljano dobavo blaga oziroma storitve izdati kupec blaga oziroma naročnik storitve. Če je taka dobava plačana z gotovino, mora davčni zavezanec (kupec), ki je identificiran za namene DDV, izdati račun iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

Pojasnjujemo, da je treba glede pogojev, ki morajo biti s strani izdajatelja računa izpolnjeni za izdajo računov iz vezane knjige računov – v omenjenem primeru torej s strani kupca kmetijskih pridelkov/ storitev, izhajati iz 31. a člena ZDavP-2. Za davčnega zavezanca, identificiranega za namene DDV tako velja obveznost vodenja knjig in evidenc po 85. členu ZDDV-1, zato mora v primeru gotovinskega poslovanja izdajati račune iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

47. Davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, identificiran za namene DDV, prodaja mleko in skuto. Mleko prodaja iz OKGD, skuto pa prodajo v okviru registrirane dopolnilne dejavnosti. Sprašuje, ali za tako dobavo blaga kupcu lahko izda en račun?

Iz navedenih podatkov izhaja, da gre za davčnega zavezanca, identificiranega za namene DDV, zato za takega davčnega zavezanca za dobavo iz OKGD ne velja izjema od obveznosti izdajanja računov po 143. členu Pravilnika o izvajanju ZDDV-1. Navedeno pomeni, da mora za opravljeno dobavo izdati račun z obračunanim DDV.

Ker gre za davčnega zavezanca, identificiranega za DDV, za katerega je določena obveznost vodenja poslovnih knjig in obveznost izdaje računov, mora le ta v primeru gotovinskega poslovanja izdati račun iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

Menimo, da davčni zavezanec lahko izda tudi en račun, iz katerega je razvidno, katere dobave so opravljene v okviru dopolnilne dejavnosti, katere pa iz OKGD. Iz navedenih podatkov namreč ni razvidno, ali v konkretnem primeru davčni zavezanec dohodek iz OKGD ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ali pa je iz OKGD obdavčen pavšalno.

48. Davčni zavezanec navaja, da ima dopolnilno dejavnost na kmetiji – turizem in sprašuje, če mora izdajati račune iz vezane knjige računov.

Davčni zavezanec mora za dobave blaga in storitev, ki jih opravi v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, izdati račun. Za dobave blaga in storitev, ki jih pri gotovinskem poslovanju opravi v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, mora davčni zavezanec izdati račun iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

49. Ali mora davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, za dobavo primarnih lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju OKGD), za katero je obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku in ni v sistemu DDV iz OKGD, izdati račun?

Če davčni zavezanec iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 (predstavnik kmečkega gospodinjstva) opravlja dobavo oziroma prodajo primarnih lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero je obdavčen pavšalno po katastrskem

dohodku (dohodek ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov), torej ni v sistemu DDV iz OKGD, mu za prodajo končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) po določbi prvega odstavka 143. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost - pravilnik ni treba izdati računa.

V primeru, da ta davčni zavezanec opravi dobavo iz prejšnjega odstavka drugemu davčnemu zavezancu (osebi, ki ni končni potrošnik), pa mora izdati račun (brez DDV). Za tako dobavo namreč ne velja izjema od obveznosti izdajanja računov. V takem primeru za davčnega zavezanca ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc v skladu s prvim in drugim odstavkom 31. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2 (iz OKGD je obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku), zato zanj pri gotovinskem poslovanju ne obstaja obveznost izdaje računa iz vezane knjige računov.

Prodajalci lastnih kmetijskih pridelkov v primerih prodaje drugim davčnim zavezancem praviloma niso administrativno obremenjeni s to obveznostjo, saj v praksi največkrat račun v imenu in za račun prodajalca izda kupec blaga, ki potrebuje ta dokument za svoje knjigovodstvo. Iz tako izdanega računa mora biti razvidno, da je izdan s strani kupca v imenu in za račun davčnega zavezanca (prodajalca), kar se lahko zagotovi z navedbo klavzule »samofakturiranje«. V primeru, da za davčnega zavezanca (kupca) obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc v skladu s prvim in drugim odstavkom 31. člena ZDavP-2, mora le ta v primeru gotovinskega poslovanja izdati tak račun iz »svoje« vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

50. Ali mora davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero je obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku in s katero je v sistemu DDV, izdati račun?

Da. Davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, mora izdati račun za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero je sicer obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku, če je identificiran za namene DDV, in to ne glede na to, komu je opravljena dobava (končnemu potrošniku ali davčnemu zavezancu).

Ker za davčnega zavezanca, identificiranega za namene DDV, velja obveznost vodenja knjig in evidenc, mora v primeru gotovinskega poslovanja izdajati račune iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

51. Ali mora davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in s katero ni v sistemu DDV, izdati račun?

Da. Davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, mora za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (ni obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku), tudi če ni v sistemu DDV, izdati račun s podatki po 141. členu pravilnika (Računi - podrobnejši opis, točka 3.4). Ker zanj velja obveznost vodenja knjig in evidenc, mora v primeru gotovinskega poslovanja izdajati račune iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

52. Ali mora davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, ki ni v sistemu DDV, za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero je obdavčen pavšalno, in dobavo v okviru svoje kmetijske dopolnilne dejavnosti, izdati račun?

Glede vprašanja izdaje računov davčnega zavezanca, predstavnika kmečkega gospodinjstva, ki je za OKGD obdavčen pavšalno (po katastrskem dohodku) in ni v sistemu DDV, je pojasnjeno pri odgovoru na 49. vprašanje.

Za svojo dopolnilno dejavnost pa mora izdati račun v skladu s predpisi. Ta se namreč v primeru, ko je OKGD obdavčena pavšalno, obravnava kot samostojna dejavnost, za katero se v skladu z ZDoh-2 dohodek ugotavlja na podlagi knjigovodstva (kot razlika med dejanskimi prihodki in dejanskimi odhodki ali med dejanskimi prihodki in normiranimi odhodki). Torej za dopolnilno dejavnost obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig, zato mora v primeru gotovinskega poslovanja davčni zavezanec izdati račun iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

53. Kako je z izdajo računa v primeru fizične osebe, če ima njeno gospodinjstvo skupaj manj kot 200 evrov skupnega dohodka iz OKGD?

V primeru fizične osebe, ki sicer opravlja OKGD in ima v lasti ali uporabi kmetijska in gozdna zemljišča, vendar skupni dohodki njenega gospodinjstva iz OKGD ne dosegajo 200 evrov skupnega dohodka iz OKGD, se tako gospodinjstvo ne šteje za kmečko gospodinjstvo. Načeloma se za tako osebo zaradi majhnega obsega pridelave šteje, da ne opravlja dejavnosti. Torej taka oseba načeloma tudi ni davčni zavezanec po 46. členu ZDoh-2 v povezavi z 31. členom ZDavP-2 niti po ZDDV-1, zato izdaja računa na tej podlagi ni določena. Vendar je treba z vidika davčne zakonodaje v konkretnem primeru prodaje kmetijskih pridelkov ugotoviti, ali fizična oseba prodaja samo sezonske viške svojih pridelkov (torej jih prodaja le občasno in v manjših količinah, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih, ki jih ima v njihovi lasti ali uporabi) in se zato obravnava kot oseba, ki ne opravlja dejavnosti, kar pomeni, da se z vidika DDV ne šteje za davčnega zavezanca in ji ni treba izdajati računov.

V primeru, da taka oseba dejansko opravlja obdavčljivo dejavnost – to je kadar trajno in redno prideluje oziroma prodaja svoje pridelke (in pri tem ne gre nujno le za pridelke, ki bi bili sicer obdavčeni v okviru OKGD) ali celo (pre)prodaja tuje pridelke, se mora registrirati z vpisom v ustrezni primarni register (samostojni podjetnik posameznik oziroma družba se vpiše v Poslovni register Republike Slovenije, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji se priklasi, kadar so za to izpolnjeni pogoji v skladu z Uredbo o dopolnilni dejavnosti na kmetiji, pri upravni enoti). V primeru, da gre za drugo kmetijsko dejavnost, ki ne sodi niti v OKGD niti med dopolnilne dejavnosti na kmetiji, pa se vpiše v Davčni register, na podlagi četrtega odstavka 52. člena Zakona o finančni upravi, saj drugi primarni register ne obstaja. V teh primerih je ta oseba zavezana vodenju poslovnih knjig in tudi obveznosti izdajanja računov, zato mora v primeru gotovinskega poslovanja izdati račun iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

54. Ali mora davčni zavezanec, predstavnik kmečkega gospodinjstva, izdati račune za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero dohodek ugotavlja po dejanskih podatkih oziroma če tako dobavo opravlja kot samostojni podjetnik posameznik ali kot družba z omejeno ali neomejeno odgovornostjo?

Da. Če davčni zavezanec opravlja prodajo oziroma dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD, za katero dohodek ugotavlja po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih oziroma opravlja prodajo kot dopolnilno dejavnost, kot samostojni podjetnik posameznik ali kot družba z omejeno ali neomejeno odgovornostjo, mora za prodajo izdati račun. Tudi za takega davčnega zavezanca obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig, zato mora pri gotovinskem poslovanju davčni zavezanec izdajati račune iz vezane knjige računov, če računa ne izda s pomočjo računalniškega programa oziroma elektronske naprave, ki je skladna z 38. členom ZDavP-2.

55. Davčni zavezanec se ukvarja s čebelarstvom in ima več kot 40 čebeljih družin (čebeljih panjev). V okviru OKGD, za katero je obdavčen pavšalno, prodaja nepredelane osnovne čebelje pridelke, kot na primer med in cvetni prah. Ali mora izdati račun končnemu kupcu oziroma trgovini, kateri bi dobavljal med in kakšna mora biti vsebina računa. Ali je prav, da izda račun, hrani kopijo računa za svojo evidenco in je še vedno obdavčen pavšalno, trgovini pa je izdani račun dokaz o nabavi blaga?

Davčnemu zavezancu, ki opravlja prodajo medu in cvetnega praha v okviru OKGD, za katero je obdavčen po katastrskem dohodku (dohodek ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov) in ni v sistemu DDV iz OKGD, za prodajo končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, na premičnih stojnicah in na tržnicah) ni treba izdati računa. Gre za izjemo od obveznosti izdajanja računov. Seveda pa davčni zavezanec kljub temu lahko izda račun (brez DDV), na katerem navede podatke po 141. členu pravilnika (tudi davčno številko) in v svoji evidenci hrani kopijo računa, sama izdaja računa pa v takem primeru pri njemu ne vpliva na pavšalno obdavčitev OKGD (po katastrskem dohodku).

Izdaja računa (brez DDV) pa je obvezna v primeru prodaje medu in cvetnega prahu davčnim zavezancem. Prodajalci lastnih kmetijskih pridelkov v primerih prodaje davčnim zavezancem praviloma niso administrativno obremenjeni s to obveznostjo, saj v praksi največkrat račun v imenu in za račun prodajalca izda kupec blaga, ki potrebuje ta dokument za svoje knjigovodstvo.

Če pa je prodajalec lastnih kmetijskih pridelkov imetnik dovoljenja za pavšalno nadomestilo in uveljavlja pravico do pavšalnega nadomestila (za pridelke čebelarstva iz skupine 2), račun za opravljeno dobavo izda kupec blaga.

Če davčni zavezanec opravlja prodajo medu in cvetnega praha v okviru OKGD, za katero dohodek ugotavlja po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih oziroma opravlja to prodajo kot dopolnilno dejavnost ali kot drugo obliko registrirane dejavnosti, mora za prodajo izdati račun.

Glede obveznih podatkov na računu mora davčni zavezanec v tem primeru upoštevati določbe 82. oziroma 83. člena ZDDV-1 (če je identificiran za namene DDV) oziroma 141. člena pravilnika (če ni identificiran za namene DDV). V zvezi s tem pojasnjujemo tudi, da morajo od vključno 31. 1. 2015 dalje davčni zavezanci, ki izdajajo račune pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih računih), izdajati račune iz posebne vezane knjige računov.

O izdajanju računov in izjemah od obveznosti izdajanja računov je več pojasnjeno pri odgovoru na 49. vprašanje, več o vsebini računa pa je navedeno v [Računi - podrobnejši opisi](#).

56. Ali moram zaključiti račun iz vezane knjige računov, če zmanjka na njemu prostora in nato odpreti novega?

Če je na obrazcu računa iz vezane knjige računov premalo prostora (postavk) za navedbo podatkov o dobavi blaga ali storitev, davčni zavezanec navedbo teh podatkov lahko nadaljuje na naslednjem setu obrazca iz VKR, z enako zaporedno številko računa. V takem primeru je račun izdan na dveh setih obrazca, torej na dveh straneh.

57. Ali moram pri vsakem artiklu preračunati, koliko je znesek brez DDV in koliko je DDV oziroma ali je dovolj, da napišem le znesek in stopnjo davka?

Po določbah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 40/12 - ZUJF, 83/12, 14/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 101/13 - ZIPRS1415 in 86/14) mora davčni zavezanec na računu navesti najmanj podatke, ki so kot obvezni podatki na računu določeni po 82. členu oziroma podatke po 83. členu ZDDV-1, če izda poenostavljeni račun.

Tako mora davčni zavezanec, ki izda račun po 82. členu ZDDV-1, na računu v skladu z 8., 9. in 10. točko prvega odstavka tega člena navesti:

- davčno osnovo, od katere se obračuna DDV po posamezni stopnji, ceno na enoto brez DDV ter kakršna koli znižanja cen in popuste, ki niso vključeni v ceno na enoto,
- stopnjo DDV,
- znesek DDV, razen v primerih, kjer se uporablja posebna ureditev, za katero ZDDV-1 ta podatek izključuje.

V primeru izdaje poenostavljenega računa po 83. členu ZDDV-1 pa davčni zavezanec na računu v skladu s 5. točko drugega odstavka 83. člena ZDDV-1 navede znesek DDV, ki se plača, ali informacije, ki so potrebne za njegov izračun.

58. Kako je z izdajanjem računov v kmetijski dejavnosti oziroma v katerih primerih je za dobavo iz OKGD oziroma dopolnilne dejavnosti na kmetiji treba izdati račun iz vezane knjige računov?

Obveznost izdajanja računov določa 81. člen Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1, po katerem mora vsak davčni zavezanec zagotoviti, da je za dobavo, opravljeno za plačilo, izdan račun.

Izjema od obveznosti izdajanja računov je po določbi prvega odstavka 143. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik določena za dobave blaga in storitev v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju OKGD), kot jo določajo predpisi o dohodnini, ob pogoju, da tako dobavo:

- a) opravi davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV (oproščen po drugem odstavku 94. člena ZDDV-1) in je:
 - iz OKGD obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku, torej dohodek iz OKGD ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in
 - katastrski dohodek vseh članov tega kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 7.500 evrov;

- b) opravi neposredno končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca in
- c) gre za dobave blaga in storitev v okviru OKGD (lastne, primarne) davčnega zavezanca.

Po določbi prvega in drugega odstavka 69. člena Zakona o dohodnini – ZDoh-2 se za dohodek iz OKGD štejejo vsi dohodki v zvezi z OKGD na kmečkem gospodinjstvu. Kmečko gospodinjstvo po tem zakonu je skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, evidentiranih na istem naslovu, ki so na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča stalno ali začasno prijavljene na tem naslovu, niso najeta delovna sila (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo OKGD po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz OKGD znaša najmanj 200 evrov.

Za vse ostale dobave, ki jih opravi davčni zavezanec (predstavnik kmečkega gospodinjstva) v okviru OKGD, za katere pogoji za izjemo od obveznosti izdajanja računov po prej navedeni določbi prvega odstavka 143. člena pravilnika niso izpolnjeni, mora davčni zavezanec izdati račun.

V primeru fizične osebe, ki sicer opravlja OKGD in ima v lasti ali uporabi kmetijska in gozdna zemljišča, vendar skupni dohodki njenega gospodinjstva iz OKGD ne dosegajo 200 evrov, se tako gospodinjstvo ne šteje za kmečko gospodinjstvo. Načeloma se za tako osebo zaradi majhnega obsega pridelave šteje, da ne opravlja dejavnosti. Torej taka oseba načeloma tudi ni davčna zavezanca po 46. členu ZDoh-2 v povezavi z 31. členom Zakona o davčnem postopku niti po ZDDV-1, zato izdaja računa na tej podlagi ni določena. Vendar je treba z vidika davčne zakonodaje v vsakem posameznem primeru prodaje kmetijskih pridelkov ugotoviti, ali fizična oseba prodaja samo sezoneške viške svojih pridelkov (torej jih prodaja le občasno in v manjših količinah, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih, ki jih ima v njihovi lasti ali uporabi) in se zato obravnava kot oseba, ki ne opravlja dejavnosti, kar pomeni, da se z vidika DDV ne šteje za davčnega zavezanca in ji ni treba izdajati računov. V primeru, da taka oseba dejansko opravlja obdavčljivo dejavnost – to je kadar trajno in redno prideluje oziroma prodaja svoje pridelke (in pri tem ne gre nujno le za pridelke, ki bi bili sicer obdavčeni v okviru OKGD) ali celo (pre)prodaja tuje pridelke, se mora ustrezno registrirati. V tem primeru mora v skladu z ZDDV-1 tudi izdajati račune.

Na računu mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, navesti podatke po 82. členu ZDDV-1 oziroma po 83. členu ZDDV-1 v primeru poenostavljenega računa.

Davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV (oproščen obračunavanja DDV po 94. členu ZDDV-1), pa mora na računu navesti podatke po 141. členu pravilnika (in davčno številko). Več glede izdajanja računov je navedeno v pojasnilu, objavljenem na spletni strani FURS, na povezavi:

http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Davek_na_do_dano_vrednost/Opis/Podrobnejsi_opis_Racuni.pdf.

V skladu z 31. a členom ZDavP-2 mora vsak zavezanec za davek, ki na podlagi davčnih in drugih predpisov vodi poslovne knjige in evidence ter izda račun pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2 (z revizijsko sledjo o izdanih

računih), izdati račun iz posebne vezane knjige računov (v nadaljevanju VKR). Več glede izdajanja računov iz VKR je navedeno na spletni strani FURS, na povezavi: http://www.fu.gov.si/mediji/medijsko_sredisce/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=2055&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=b67d816680cbc710a6daf0cfe1e8087f.

V nadaljevanju so v tabeli 1, tabeli 2 in tabeli 3 predstavljeni nekateri primeri izdajanja računov za dobave v kmetijski dejavnosti.

Tabela 1: Obveznost izdajanja računov za dobave v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Dobava blaga/storitev	Ugotavljanje dohodka	Identifikacija za DDV	Obveznost izdaje računa	Obveznost izdaje računa iz VKR
Dopolnilna dejavnost	po dejanskih podatkih	DA	DA	DA ¹
Dopolnilna dejavnost	po dejanskih podatkih	NE	DA	DA ¹

¹ Če izda račun pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2.

Tabela 2: Obveznost izdajanja računov za dobave v okviru OKGD

Dobava blaga/storitev (kmečko gospodinjstvo po 69. členu ZDoh-2)	Ugotavljanje dohodka iz OKGD	Identifikacija za namene DDV	Obveznost izdaje računa	Izdaja računa iz VKR
Dobava primarnih lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD <u>končnim potrošnikom</u>	pavšalno po katastrskem dohodku	NE	NE (prvi odstavek 143. člena pravilnika)	NE
Dobava primarnih lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD <u>osebam, ki niso končni potrošniki</u>	pavšalno po katastrskem dohodku	NE	DA	NE (ne vodi poslovnih knjig in evidenc)
Dobava primarnih lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD končnim potrošnikom ali osebam, ki niso končni potrošniki	pavšalno po katastrskem dohodku	DA	DA	DA ¹
Dobava primarnih lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru OKGD	po dejanskih podatkih	DA/NE	DA	DA ¹

¹ Če izda račun pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2.

Tabela 3: Izdaja računov za dobave iz OKGD – skupni dohodek kmečkega gospodinjstva iz OKGD manj kot 200 evrov

Dobava blaga/storitev	Opravljanje dejavnost	Identifikacija za namene DDV	Obveznost izdaje računa	Obveznost izdaje računa VKR
Občasna prodaja in v manjših količinah sezonskih viškov lastnih pridelkov iz OKGD na lastnih zemljiščih/zemljiščih v uporabi	NE	NE	NE	NE
Trajna in redna prodaja svojih pridelkov (ne gre nujno le za pridelke, ki bi bili sicer obdavčeni v okviru OKGD) ali celo (pre)prodaja tujih pridelkov	DA	DA/NE	DA	DA ¹

¹ Če izda račun pri gotovinskem poslovanju brez uporabe ustreznega računalniškega programa oziroma elektronske naprave v skladu z 38. členom ZDavP-2.

59. Za rubriko *dobavitelj*: Ali se lahko v rubriki na računu za dobavitelja blaga uporabi žig, ki vsebuje vse zahtevane podatke, tudi davčno številko in identifikacijsko številko za DDV, če je davčni zavezanec identificiran za namene DDV? Ali mora davčno številko (ne identifikacijsko številko za DDV) vpisovati tudi pravna oseba ali s. p., ki ni v sistemu DDV?

Da. Lahko se uporabi žig, ki vsebuje vse zahtevane podatke, pri tem je pomembno, da oblike in vsebine obrazca računa, ki je predpisana s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu potrjevanja vezane knjige računov (Uradni list RS, št. 2/15), ne spreminjate. Nova vsebina se lahko dodaja, pri čemer pa se ničesar, kar je predpisano, ne sme odzemanjati ali spreminjati. Opozarjamo, da mora biti žig odtisnjen na vseh treh listih posameznega seta obrazca računa.

V skladu s prvim odstavkom 35. člena ZDavP-2 mora izdajatelj na knjigovodskih listinah, ki se izstavijo kupcem blaga oziroma naročnikom storitev in drugim osebam, navesti svojo davčno številko.

60. Za rubriko *kupec ali naročnik*: Ali se mora navesti davčna številka (ne identifikacijska številka za DDV) pravne osebe ali s. p., ki ni v sistemu DDV?

V skladu s prvim odstavkom 35. člena ZDavP-2 mora izdajatelj na knjigovodskih listinah, ki se izstavijo kupcem blaga oziroma naročnikom storitev in drugim osebam, navesti davčno številko kupca izdelkov oziroma naročnika storitev, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom. Obveznosti navedbe davčne številke kupca izdelkov oziroma naročnika storitev na računu zakoni o obdavčenju ne določajo.

61. Ali mora menjalnica za prodajo in odkup tujih valut v primeru izpada električne energije oziroma v primeru eventualne okvare računalniškega programa izdati račun iz vezane knjige računov, glede na to, da Banka Slovenije za to nima predpisanih obrazcev in je do sedaj v teh primerih menjalnica uporabljala potrdilo o izplačilo (za prodajo tuje valute) oziroma potrdilo o vplačilo (za odkup tuje valute)?

Pri odkupu in prodaji tujih valut (tečajna marža) gre za finančne transakcije v zvezi z valuto, ki so oproščene plačila DDV v skladu z 4. d točko 44. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1.

Po določbi četrtega odstavka 143. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik ni treba izdati računa (tudi ne iz vezane knjige računov) za oproščene finančne storitve iz 4. točke 44. člena ZDDV-1, za katere se dokumenti izdajajo množično, če so opravljene na ozemlju Slovenije ali zunaj Unije, če davčni zavezanec prejemniku oziroma naročniku storitev za te opravljene finančne storitve izda drug dokument (obračun, instrument plačilnega prometa, izpisek, obvestilo itd.) iz katerega mora biti razvidna višina zaračunane storitve in navedba, da DDV ni obračunan v skladu z ustrezno točko 44. člena ZDDV-1. Tudi potrdila o opravljenem odkupu ali prodaji tujih plačilnih sredstev, izdanih ob opravljeni menjavi na blagajniškem mestu, sodijo med te druge dokumente iz četrtega odstavka 143. člena pravilnika.

Iz navedenega izhaja, da velja izjema od obveznosti izdajanja računov v skladu s četrtim odstavkom 143. člena pravilnika za prodajo in odkup tujih valut pri menjalniškem poslovanju, če se izda drug dokument (potrdilo o izplačilu oziroma potrdilo o vplačilu) iz katerega pa mora biti razvidna višina zaračunane storitve in navedba, da DDV ni obračunan v skladu z ustrezno točko 44. člena ZDDV-1, zato tudi ni treba izdati računa iz vezane knjige računov.

62. Zavezanec sobodajalec, ki je obdavčen na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, sprejema turiste, ki nočitve pri sobodajalcu plačajo agenciji. Sobodajalec na podlagi nočitev (voucher-jev) svoje storitve zaračuna agenciji, ki mu te plača na transakcijski račun. Zavezanec sprašuje, ali mora pri zaračunavanju turistične takse turistom, ki jo plačajo v gotovini, izdati račun iz vezane knjige računov, glede na to, da takso pobira v imenu in za račun občine.

Ne. Sobodajalec za zaračunavanje turistične takse v imenu in za račun občine, ki mu jo turisti plačajo z gotovino, ne izda računa iz vezane knjige računov.

Račune pri gotovinskem poslovanju mora za dobavo blaga ali storitev izdati iz VKR zavezanci, ki morajo voditi poslovne knjige in evidence. Po določbi 28. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma -ZSRT morajo pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki oziroma samostojne podjetnice, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje, pobirati turistično takso v imenu in za račun občine hkrati s plačilom storitev za prenočevanje ali najpozneje zadnji dan prenočevanja, tudi v primeru, če mu ne zaračunavajo plačila storitev za prenočevanje. Iz navedenega izhaja, da v primeru turistične takse ne gre za dobavo blaga ali storitev, ki bi jo zavezanec opravil turistu, zato pogoji za izdajo računa iz vezane knjige računov niso izpolnjeni.